

ćanje digitalnih dokaza u Kini”). Članak govori o digitalnoj tranziciji u Kini te kineskom pravnom sustavu i pravilima koja upravljaju mogućnostima korištenja papirnatih i digitalnih zapisa u pravnim postupcima. U članku se raspravlja i o ulozi tzv. “trećih strana” (*third party*) u prikupljanju i očuvanju dokaza te jamčenju o autentičnosti takvih zapisa. U tom kontekstu prikazana je i važnost arhivistike u digitalnoj tranziciji kroz primjer Inter PARES Trust Paast Model (Preservation as a Service for Trust).

Posljednji broj ovoga sveska sadrži prikaze 4 knjiga. Prvu knjigu napisao je Geoffrey Yeo pod naslovom *Records, information and data: Exploring the role of record-keeping in an information culture*, a prikaz donosi Gregory Rolan. Mark Brogan napisao je recenziju knjige Edwarda Snowdena *Permanent Record*, a Michael Karabinos knjige Jean-Christophea Cloutiera naslova *Shadow archives: The lifecycles of African American Literature*. Posljednja je recenzija, ujedno i posljednji rad ovoga broja, Katrine Tamaire o knjizi *Ko Taranaki te Maunga* autorice Rachel Buchanan.

Monika Banić

***Archives and Records: The Journal of the Archives and Records Association* 41, br. 1, 2 i 3 (2020).**

Četrdesetprvo godišće britanskoga časopisa *Archives and Records* izišlo je tijekom 2020. godine u 3 broja (proljeće, ljeto i zima).

Prvi broj, objavljen u proljeće 2020., sadrži 4 članka, 12 prikaza, 2 nekrologa i obavijest o novim publikacijama.

Prvi članak autorice Medhe Chotai *Impact of reminiscence-based services provided by archives for people with dementia* (“Učinak usluga temeljenih na prisjećanju koje pružaju arhivi za osobe s demencijom”) usmjeren je na istraživanje koje je autorica provela radi prikupljanja podataka za donošenje zaključaka o učinku koje arhivi, kroz rad na sjećanju, imaju na psihosocijalno zdravlje osoba s demencijom. Istraživanje je provedeno slanjem upitnika na adrese 26 arhiva, koji provode rad na sjećanju, no zbog nedovoljnoga broja povratnih informacija (10 upitnika, 3 polustrukturirana intervjua) autorica nije mogla doći do generalnoga zaključka. Ističe potrebu za daljnjim istraživanjem i suradnjom, kako s ostalim kulturnim institucijama, tako i s medicinskim profesionalcima u stvaranju baze dokaza. Uz to, ističe projekt *Before I Forget* Nicka Barratta i istraživanje *Mementos from Boots multisensory boxes* kao primjere takve suradnje. Članak donosi prijedlog za standardizirana pitanja istraživanja koristeći pristup teorije promjene te je opremljen sa slikovnim prikazom teorije, njezinim dijagramom i skalom ocjenjivanja raspoloženja.

Članak *Multi-sensory potential of archives in dementia care* (“Višečulni potencijal arhiva u skrbi za demenciju”) autorica Victorije Tischler i Sophie Clapp bave se prezentacijom istraživanja *Mementos from Boots multisensory boxes* izvedenoga u suradnji s Boots UK, najvećim trgovačkim lancem lijekova u Britaniji od 1890.-ih, s ciljem utvrđivanja potencijala višečulnih predmeta u skrbi za osobe s demencijom, s posebnim naglaskom na njušne podražaje. Kroz uvid u njihovo arhivsko gradivo pribavljeni su predmeti iz ranije proizvodnje te su sastavljene tematske kutije koje su sadržavale te predmete, kao i predmete iz njihova poslovanja (fotografije, dopise). Tijekom istraživanja kutije su predstavljene osobama s demencijom te su imale pozitivan utjecaj na njihovo psihosocijalno stanje. Rezultati istraživanja doveli su do osmišljavanja i testiranja intervencija koje koriste arhivske predmete s mogućom njušnom stimulacijom u skrbi za osobe s demencijom. Članak je opremljen tablicom “mirisnih” profila i uključenim primjerima arhivskih predmeta (ime osobe, predmet, opis predmeta, aktivni mirisni sastojci, slika predmeta).

Pretposljednji članak *From transaction to collaboration: Redefining the academic-archivist relationship in business collections* (“Od transakcije do suradnje: Redefiniranje akademsko-arhivističkih odnosa u poslovnim zbirkama”) autorica Alix R. Green i Erin Lee proizišao je iz projekta *Academic-Archivist Collaborations in Business* te je usmjeren na suradnju, odnosno manjak iste, između arhivista i akademske zajednice, u prvom redu povjesničara. Projekt je započeo 2017. godine na konferenciji Vijeća poslovnih arhiva, gdje je od sudionika zatraženo da ispune upitnik te je na temelju toga upitnika 17 arhivista bilo pozvano da sudjeluju na radionici, održanoj 2018. godine u Londonu, zajedno s predstavnicima Nacionalnoga arhiva, doktorandima i akademikima. Kroz zajedničku suradnju i diskusiju dobiven je uvid u glavna pitanja međusobne suradnje: vrijeme i resurse, povezivanje arhiva i visokoobrazovnih ustanova, usklađivanje s poslovanjem te kulturne i profesionalne kontekste.

U posljednjem članku *Collaborative construction of social-oriented family archives: A case study based on the practice of China* (“Suradnja u izgradnji društveno usmjerenih obiteljskih arhiva: Studija slučaja temeljena na kineskoj praksi”) Wenhong Zhou, Chuanling Wen i Linxu Dai prikazuju važnost poticanja osnivanja obiteljskih arhiva i njihovo uključivanje u nacionalni arhivski sustav. To je prikazano kroz istraživanje na obiteljskom arhivu Chen Yao, prvom obiteljskom arhivu iz provincije Sichuan, koji sadrži 180 dokumenata, 600 fotografija, 67 fizičkih predmeta iz osobnoga i obiteljskoga života Chen Yao, te pokriva razdoblje od 1960.-ih do 2018. godine, a sam je arhiv smješten u obiteljskoj kući Chen Yao. Istraživanje je ukazalo na suradnju Okružnoga arhiva Wuhou, obiteljskoga arhiva Chen Yao i zajednice u osnivanju arhiva, njegovoj zaštiti, opremi i promicanju te utjecaju koji obiteljski arhivi imaju na informiranje javnosti o prošlim događajima.

U prikazima knjiga Helen Kavanagh recenzirala je knjigu Matthewa Harlea *Afterlives of abandoned work: Creative debris in the archive*, Lorna Elms knjigu

Organizing archival records urednika Davida W. Carmicheala, Eric C. Stoykovich knjigu *Archiving the British Raj: History of archival policy of the Government of India, with selected documents, 1858–1947* autora Sabyasachia Bhattacharya, Robert F. W. Smith knjigu *Two Warwickshire women of character: Margaret Sheldon (c 1510–1590) and Margaret Knollys (c 1549–1606)* autorice Cathryn Enis, Penny Hutchins knjigu *The freedom of information officer's handbook* autora Paula Gibbonsa, Ellen O'Flaherty knjigu *The digital archives handbook: A guide to creation, management, and preservation* urednika Aarona D. Purcella, Katy Kilner knjigu *Information at work: Information management in the workplace* urednika Katriine Byström, Janice Heinström i Iana Ruthvena, Charlotte Berry knjigu *The future of literary archives: Diasporic and dispersed collections at risk* urednika Davida C. Suttona i Ann Livingstone, Melinda Haunton knjige *The no-nonsense guide to leadership, management and teamwork* Američkoga arhivističkoga društva i *Leading and managing archives and manuscripts programs* autorice Barbare Allan, Erin Lee knjigu *Navigating Ireland's theatre archive: theory, practice, performance* urednika Barryja Houlihana, Virginia Power knjigu *Ethics for Records and Information Management* autora Normana A. Mooradiana, te Margaret Crockett knjigu *Digital preservation handbook, 2nd Edition* Koalicije za digitalno očuvanje. U broju se nalaze i nekrolozi u sjećanje na Ernesta Williama Denhama (1922.-2019.) i Alana Kucia (1958.-2018.). Na kraju broja nalazi se obavijest o novim publikacijama koje je *Archives and Records* zaprimio do studenoga 2019. godine.

U drugom broju iz ljeta 2020. objavljen je uvodnik, 4 članka, 6 prikaza, 3 nekrologa i obavijest o novim publikacijama.

Uvodnik *Towards a pedagogy of archival engagement* ("Prema pedagogiji arhivskoga angažmana") autora Paula Flynna najavljuje temu broja, odnos između arhiva i obrazovanja, te donosi pregled članaka uključenih u ovaj broj.

U prvom članku naslova *Applying the seven principles of good practice: Archives in the 21st century university* ("Primjena sedam načela dobre prakse: Arhivi na sveučilištu 21. stoljeća") Katrina Legg, Rhian Elizabeth Ellis i Chris Hall pokazuju suradnju između Swansea Academy of Learning and Teaching i Richard Burton Archives. Suradnja je kroz radionice i seminare dovela do razvoja *Seven Characteristics of Good University Teaching* ("Sedam karakteristika dobre sveučilišne nastave"), što upućuje nastavno osoblje kako unaprijediti podučavanje kroz suradnju s arhivima, ne samo disciplina koje su tradicionalno povezane s arhivima, nego širokoga raspona nastavnih disciplina. Članak donosi i pregled dviju studija, prve na području jezikoslovlja, u čijem je učenju uključen arhiv, te druge u kojoj su arhivi bili uključeni u digitalne aplikacije.

Drugi članak *Lessons in making the unique ubiquitous: Diversifying the role of the special collections and archives department to enhance teaching and learning at the University of Limerick* ("Lekcije u izradi jedinstvenoga u sveprisutno: Diverzifikacija uloge posebnih zbirki i arhivskoga odjela za poboljšanje nastave i učenja

na Sveučilištu u Limericku) autorice Kirsten Mulrennan bavi se razvojem obrazovnog fokusa The Special Collections and Archives Department SpaceColl (“Odjel za posebne zbirke i arhive”), uspostavljenoga u Glucksman knjižnici na Sveučilištu Limerick. Članak proučava kako je taj odjel, koristeći statistiku i popratne informacije studenata, razvio svoju obrazovnu djelatnost. Članak pokazuje probleme koje specijalizirani odjeli imaju u nastojanju da postanu sveprisutni te kako da pristup specijalnim zbirka postane obično iskustvo u kojem svi mogu sudjelovati. Članak sadrži grafički prikaz korisnika arhiva iz 2018. godine i grafički sažetak podataka o učenju za akademsku godinu 2018./2019.

Treći članak *Making: Archives – a case study of creative collaboration* (“Izrada: Arhiva – studija slučaja kreativne suradnje”) autorica Sarah C. Jane i Hannah Maughan donosi pregled preddiplomskoga projekta istoga imena kao primjera dobre suradnje arhiva i visokoga obrazovanja. U članku je prikazan utjecaj projekta na institucije, arhivsku službu i studente, kao i izazova s kojima su se suočavali tijekom izrade, primjene i evaluacije projekta na institucijama visokoga obrazovanja. Članak sadrži 5 fotografija kreativnih projekata nastalih tijekom provođenja preddiplomskoga projekta.

Posljednji članak *Teaching archive skills: A pedagogical journey with impact* (“Podučavanje arhivskih vještina: Pedagoško putovanje s utjecajem”) autorica Karen Watson i Kirsty Patrick donosi pregled pedagoških praksi osoblja Special Collections (“Posebne zbirke”) na Sussex sveučilištu i utjecaju koje grupne posjete imaju na učenje studenata. Članak se bavi kako trenutačnim praksama grupnoga učenja tako i novim idejama u kojima studenti preuzimaju glavnu aktivnu ulogu u učenju. S ciljem poboljšavanja iskustava koje studenti imaju prilikom posjeta arhivu 2017. godine provedeno je istraživanje čiji je cilj bio utvrditi koriste li studenti arhive u svojem daljnjem obrazovanju nakon što su sudjelovali u grupnom posjetu.

U prikazima knjiga Fredric Saunderson recenzirao je *Copyright for archivists and records managers* autora Tima Padfielda, Owen Munday knjigu *Advocacy and awareness for archivists* autorice Kathleen D. Roe, Alex Fitzgerald knjigu *Trusting records in the Cloud* urednica Luciane Duranti i Corinne Rogers, Susan Healy knjigu *Dead letters: Censorship and subversion in New Zealand 1914–1920* autora Jareda Davidsona, Margaret Crockett knjigu *Participatory archives: Theory and practice* urednika Edward Benoit III i Alexandra Eveleigha, Caroline Williams knjigu *Archival values: Essays in honor of Mark Greene* urednica Christine Weideman i Mary A. Calder. U broju se nalaze i nekrolozi u sjećanje na Felicity Strong (1935.-2019.), Freda Mary Wilkins-Jonesa (1948.-2019.) i Williama Serjeanta (1921.-2020.). Na kraju broja nalazi se obavijest o novim publikacijama koje je *Archives and Records* zaprimio od prosinca 2019. do ožujka 2020. godine.

U trećem broju iz zime 2020. objavljen je uvodnik, 4 članka, 11 prikaza knjiga, 3 prikaza digitalnih resursa, 2 nekrologa i obavijest o novim publikacijama.

U uvodniku *Archiving popular culture* ("Arhiviranje popularne kulture") Rüstem Ertuğ Altınay i Olivera Jokić najavljuju temu broja te donose pregled članaka uključenih u ovaj broj.

Prvi članak *Scanner darkly: Unpopularization in the Burney Newspaper Collection* ("Scanner Darkly: Depopularizacija u zbirci novina Burney") autorice Katie Lanning prikazuje istraživanje provedeno na novinama Burney, najvećoj digitaliziranoj zbirci engleskih novina iz 17. i 18. stoljeća, s ciljem proučavanja utjecaja digitalizacije na depopularizaciju povijesnih tekstova, kao i kako bi pristup takvim zbirkama mogao izgledati, ističući pitanja kao što su *paywalls* i druga ograničenja u korištenju digitaliziranoga gradiva. Članak sadrži 5 digitalnih snimaka stranica novina *The London Morning Advertiser*, broj 964.

U drugom članku *Beyond transparency: The communist-era secret police archives in postsocialist Eastern Europe* ("Izvan transparentnosti: Arhivi tajne policije iz doba komunizma u postsocijalističkoj istočnoj Europi") autor Saygun Gökarıksel bavi se spornim utjecajem koji arhivi tajne policije imaju na današnji politički i društveni život u zemljama Istočne Europe. Za potrebe istraživanja, koristeći etnografska i arhivska istraživanja, autor se usredotočio na Poljsku i njihov Institut za nacionalno sjećanje koji je zadužen za takve arhive. Uz to, osvrće se i na Kazalište osmoga dana i njihovu kazališnu predstavu *Dosjei*, da bi pokazao kako Institut i Kazalište populariziraju različita razumijevanja arhiva i oblika znanja, osjećaja i rada.

Treći članak *Going against the archival grain: Case studies of pop culture archives of a music scene, regional zines, and local beer* ("Suprotstavljanje arhivskom standardu: Studije slučaja arhiva pop kulture glazbene scene, regionalnih magazina i lokalnoga piva") autorica Christine A. Lutz, Tare Maharjan i Stephanie Crawford prikazuje izazove koje arhivisti u lokalnim i regionalnim arhivima susreću prilikom oblikovanja zbirke popularne kulture uključujući u postupak studente i članove zajednica vezane za tematiku zbirke, kao i gradivo koje se obično ignorira prilikom oblikovanja arhivskih zbirki. Kao primjer prikazuju tri zbirke unutar Sveučilišta Rutgers u državi New Jersey: New Brunswick Music Scene Archive, New Jersey Regional Zine Collection i New Jersey Beer Collection. Članak sadrži 4 fotografije raznih predmeta koji se mogu pronaći u spomenutim zbirkama.

Posljednji članak *Fashion archive fervour: The critical role of fashion archives in preserving, curating, and narrating fashion* ("Žar modnoga arhiva: Presudna uloga modnoga arhiva u očuvanju i pripovijedanju mode") autora Anne Peirson-Smith i Bena Peirson-Smitha temelji se na istraživanju provedenom u Modnom arhivu Instituta za dizajn u Hong Kongu. Usredotočen na odjevne predmete, koji su u 19. i 20. stoljeću smatrani nevrijednima za čuvanje u muzejima i arhivima, članak prikazuje kako razne vrste modnih arhiva (javni i privatni, komercijalni i nekomercijalni) mogu pridonijeti sveobuhvatnijemu razumijevanju povijesti i društva. Članak sadrži 6 fotografija unutrašnjosti Modnoga arhiva.

Elizabeth Mullins recenzirala je *Encyclopedia of archival writers 1515-2015: Writing history through biography*, Rose Mitchell knjigu *William Birchynshaw's map of Exeter, 1743*, čiji su urednici Richard Oliver, Roger Kain i Todd Gray, Anthony Smith knjigu *The building accounts of Corpus Christi College, Oxford, 1517-18* urednika Barryja Colletta, Angele Smith i Juliana Reida, Anthony Smith knjigu *The cartulary and charters of the priory of Saints Peter and Paul, Ipswich, part II: the charters* urednika Davida Allena, Melinda Hauton knjigu *Delivering impact with digital resources: Planning strategy in the attention economy* autora Simona Tannera, Margherita Orlando knjigu *Do archives have value?* urednika Michaela Mossa i Davida Thomasa, Kirsty Fife knjigu *Archival returns: Central Australia and beyond*, čije su urednice Linda Barwick, Jennifer Green i Petronella Vaarzon-Morel, Charlotte Harrison knjigu *Reading early handwriting 1500–1700* autora Marka Forresta, Matti Wattson knjigu *Management basics for information professionals* autora G. Edwarda Evansa i Stacey Greenwell, Owen Munday knjigu *Community archives, community spaces: Heritage, memory and identity* autora J. A. Bastiana i A. Flinna, Simon Wilson knjigu *Partners for preservation: Advancing digital preservation through cross-community collaboration* urednice Jeanne Kramer-Smyth. U prikazima digitalnih resursa Elizabeth Oxborrow-Cowan recenzirala je *Digital scholarship at the Library of Congress: User demand, current practices and options for expanded services* od Library of Congress's Digital Scholarship Working Group, Matti Watton članak *What is heritage?* autora Rodneya Harrisona. U broju se nalaze i nekrolozi u sjećanje na Amandu Jane Elizabeth Arrowsmith (1947.-2020.) i Margery Rowe (1933.-2020.). Na kraju broja nalazi se obavijest o novim publikacijama koje je *Archives and Records* zaprimio od travnja 2020. do kolovoza 2020. godine.

Tomislav Gusić